

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
12	11. Инфлација и незапосленост		СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ИНФЛАТОРНИМ КРЕТАЊИМА, ТРЖИШТУ РАДА И НЕЗАПОСЛЕНОСТИ.
	Тематска јединица	11.1 Дефинисање и врсте инфлације; антиинфлациона политика	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује проблематику инфлације: појам, индикаторе и врсте и антиинфлациону политику.

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
12	11. Инфлација и незапосленост		СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ИНФЛАТОРНИМ КРЕТАЊИМА, ТРЖИШТУ РАДА И НЕЗАПОСЛЕНОСТИ.
	Тематска јединица	11.2 Појам и облици незапослености; тржиште рада и плате	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам и врсте незапослености, тржиште рада и плате.
		11.3 Дефлација и рефлација	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује знања о дефлацији и рефлацији.

INFLACIJA I NEZAPOSLENOST

Prof. dr Dragana Kragulj
Fakultet organizacionih nauka
Univerzitet u Beogradu

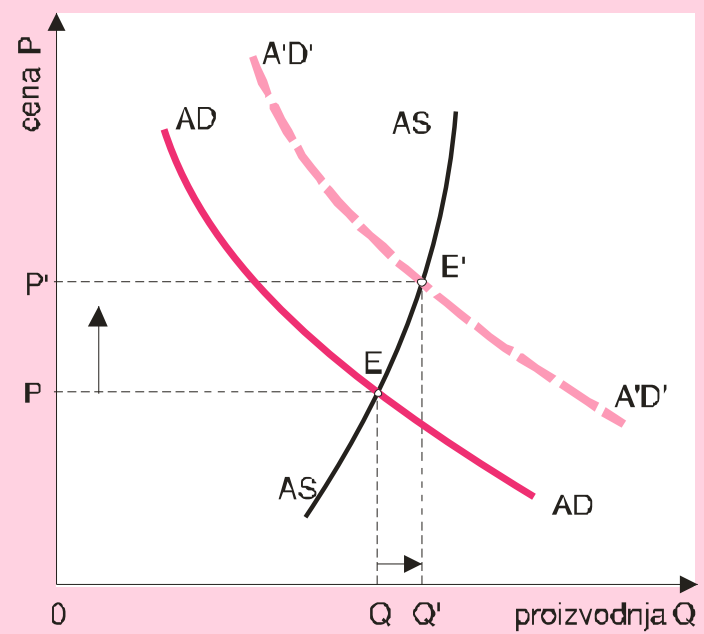

- Inflacija predstavlja **disproporciju novčanih i robnih fondova u jednoj privredi, tj. njenih rashoda i prihoda**, pri čemu su novčani fondovi veći od robnih, odnosno, rashodi od prihoda.
- Te disproporcije se usklađuju, po pravilu, **rastom cena**.
- Inflacija je **monetarna pojava** kod koje se pokriće većih rashoda vrši iz nove emisije novca, što izaziva porast novčane tražnje koja je bez robnog pokrića, pri čemu najčešće dolazi do porasta cena (ali ne mora).
- **Inflacija je povećanje mase novca u optičaju po stopi koja je iznad stope rasta proizvodnje.**

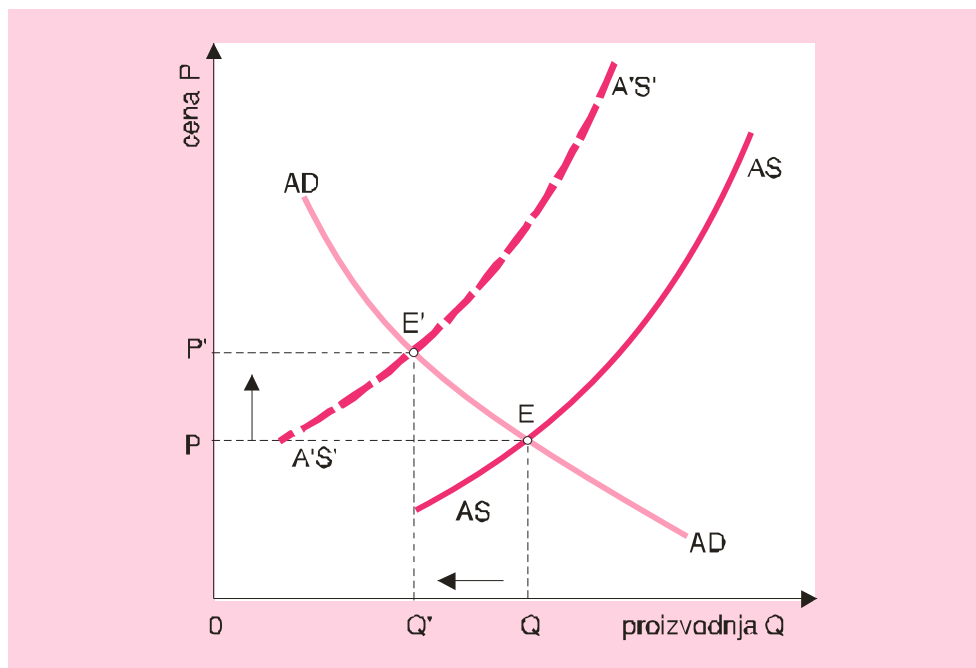
- Indeks cena na malo
- Indeks proizvođačkih cena
- Deflator bruto domaćeg proizvoda
- Indeksi izvoznih i uvoznih cena

- **Teorija inflacije tražnje**
- **Teorija inflacije troškova**
- **Teorija mešovite inflacije**

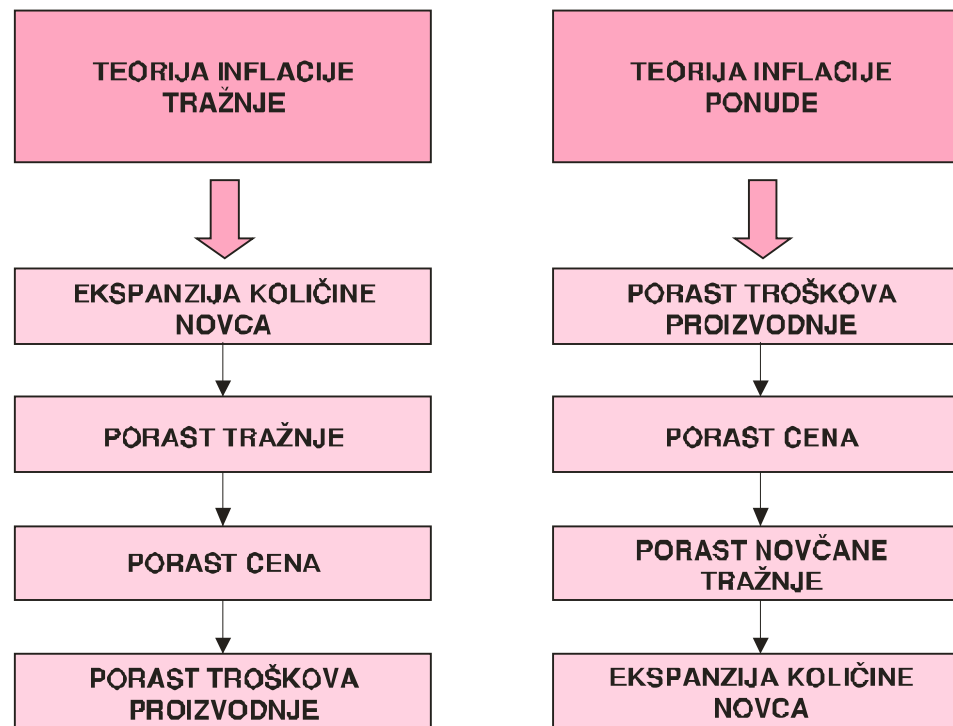
Inflacija tražnje

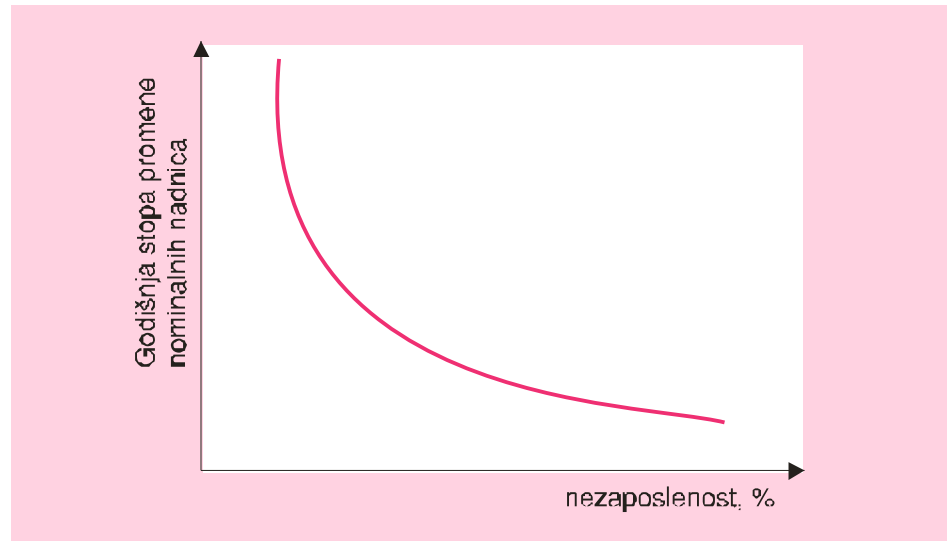
Inflacija ponude

Inflacija tražnje i inflacija ponude

Filipsova kriva

Efekti visoke inflacije

- Redistribucija dohotka i imovine
- Zamagljivanje opštih ekonomskih kriterijuma
- Poremećaji trgovinskih i platnobilansnih tokova
- Deformacije u procesu formiranja i prelivanja akumulacije
- Implikacije u socijalnoj sferi
- Implikacije u političkoj sferi

Antiinflaciona politika

- Gradualistička strategija
- “Šok terapija”
- Ekonomske mere koje bi ublažile konfliktnost razvojnih i stabilizacionih ciljeva

Vremenska dimenzija ekonomske politike - “time lag”:

- **identifikaciono kašnjenje** – vreme potrebno da se problem ispolji i identifikuje;
- **administrativno kašnjenje** – vreme potrebno da se na osnovu izvršenih analiza odrede optimalne mere ekonomske politike;
- **operativno kašnjenje** – vreme koje je potrebno da preduzete mere daju određene rezultate.

Pojam i oblici nezaposlenosti; tržište rada i plate

- Stepen razijenosti privrede
 - indikator stopa zaposlenosti
- Nezaposlenost
 - **Deo stanovništva koji nemaju posao, ali ga aktivno traže ili čekaju povratak na posao**
- Nezaposleni smanjuju životni standard
 - Ne učestvuju u stvaranju GDP, a učestvuju u raspodeli

Pojam i oblici nezaposlenosti; tržište rada i plate

Stopa pune zaposlenosti

$$\text{stopa pune zaposlenosti} = \frac{\text{broj aktivnog stanovništva}}{\text{broj potencijalnog aktivnog stanovništva}} = 1$$

Stopa nezaposlenosti

$$\text{stopa nezaposlenosti} = \frac{\text{broj nezaposlenih}}{\text{ukupan broj zaposlenih i nezaposlenih}}$$

Pojam i oblici nezaposlenosti; tržište rada i plate

Oblici nezaposlenosti:

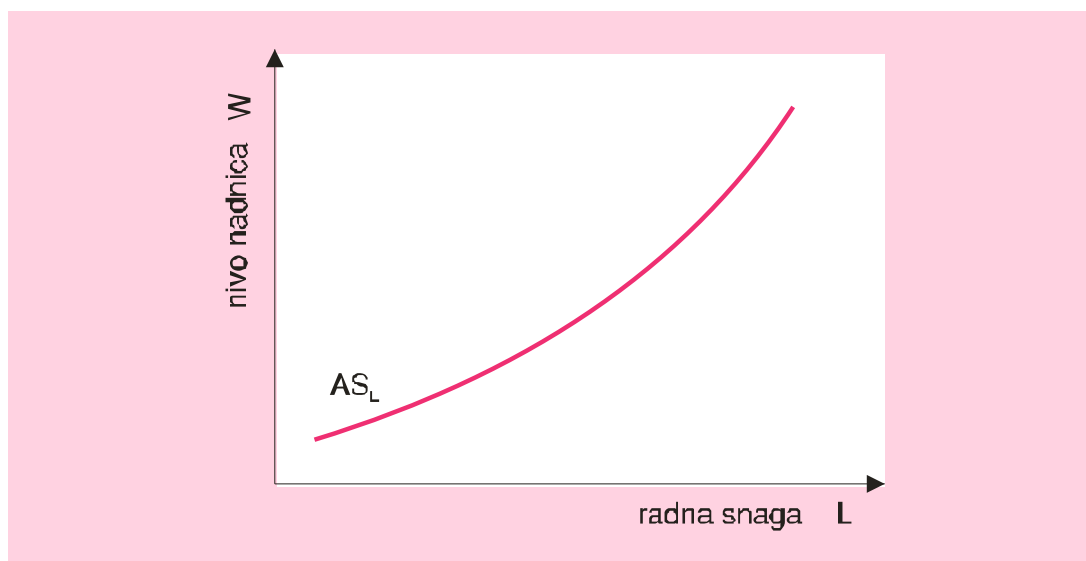
- Strukturna
- Ciklična
- Frikciona
- Prikrivena

Pojam i oblici nezaposlenosti; tržište rada i plate

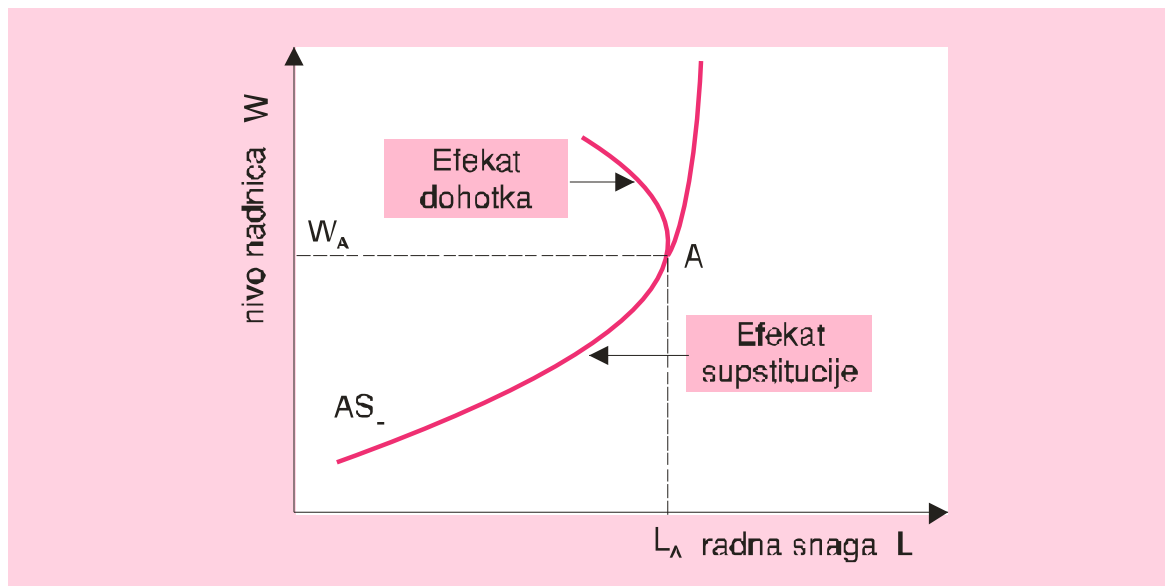

- **Kada je privreda u ekspanziji**, preduzeća povećavaju tražnju za radom što će proizvesti veći domaći proizvod. I obratno.
- **Kada je privreda u recesiji**, smanjuje se tražnja za radom, povećava se nezaposlenost, a domaći proizvod opada.
- **Vežu između tržišta proizvodnje i tržišta rada** daje tzv. *Okunov zakon* nazvan po američkom ekonomisti Arturu Okunu.

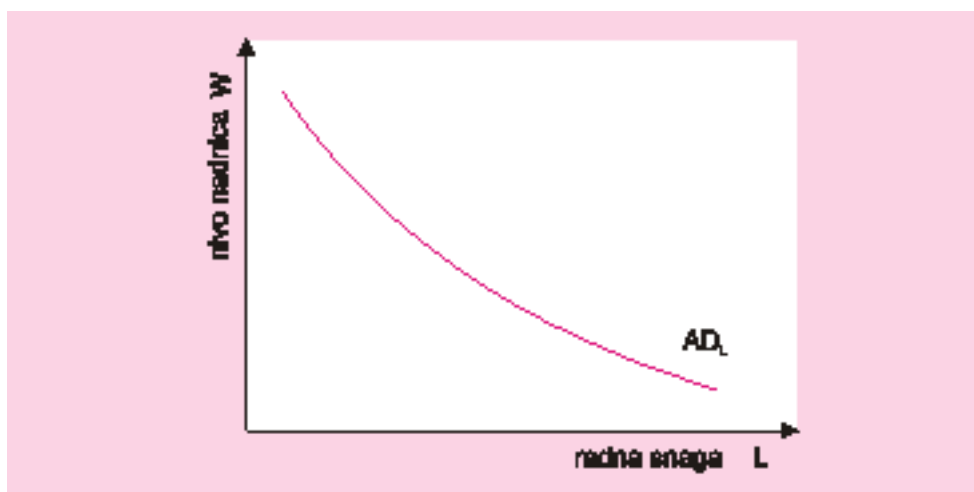
Kriva agregatne ponude rada

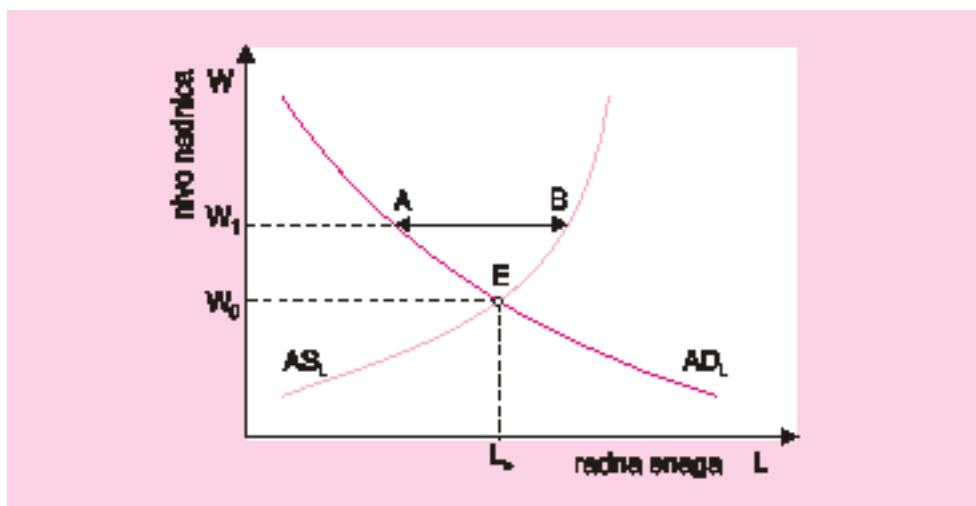
Unazad povijena kriva ponude radne snage

Kriva agregatne tražnje za radom

Ravnoteža na agregatnom tržištu rada

- Analitički oblici plata
 - Nominalna plata
 - Realna plata
- Za preduzeće – **trošak**
- Za radnika – **dohodak**

- Deflacija se ispoljava **kao disproporcija novčanih i robnih fondova, gde su novčani fondovi manji od robnih**, odnosno, gde su rashodi manji od prihoda.
- Reč je o procesu koji dovodi do **porasta vrednosti novca** preko smanjivanja njegove količine u prometu.
- Količina roba i usluga premašuje količinu novca u opticaju, što dovodi do **smanjivanja cena** roba i usluga.

- Izlazak iz deflacije se naziva **reflacija**.
- Država može primenjivati deflacione mere za usporavanje rasta količine novca u opticaju, a u cilju sputavanja inflacije. Takva pojava se naziva **dezinflacija**.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА